

Raportul final privind activitățile CIA în Europa: Parlamentul deplângă pasivitatea unor State Membre

Peste o mie de zboruri operate de CIA au utilizat spațiul aerian European în perioada 2001-2005, iar câteva locații secrete de detenție "este posibil să fi existat în incinta unor baze militare americane" din Europa - precizează Parlamentul European în raportul său final privind activitățile ilegale ale CIA în Europa, adoptat la 14 februarie.

Raportul deplângă pasivitatea unora din Statele Membre în fața operațiunilor ilegale ale CIA, precum și lipsa de cooperare din partea Consiliului de Miniștri al Uniunii. El a fost aprobat cu 328 voturi pentru, 256 împotrivă și 74 abțineri.

Documentul - întocmit de Comisia Temporară privind presupusa folosire a unor țări europene de către CIA pentru transportarea și deținerea ilegală de prizonieri (TDIP) - precizează că au existat State Membre care "au închis ochii" la unele zboruri operate de CIA care, "în câteva situații, au fost utilizate pentru deținerea și transportarea ilegală de prizonieri". Există posibilitatea ca în incinta bazelor militare americane din Statele Membre să fi existat centre secrete de detenție, și să fi existat o lipsă de control asupra acestor baze, din partea guvernelor gazdă. "Locații secrete de detenție" pot include, potrivit TDIP, diverse locuri în care cineva este reținut, cum ar fi "camere de hotel" (așa cum a fost cazul lui Khaled El-Masri, la Skoplie).

TDIP "așteaptă din partea Consiliului să facă presiuni asupra tuturor guvernelor implicate de a furniza Consiliului și Comisiei informații complete și, dacă este necesar, să înceapă fără întârziere audieri și investigații independente.

România

Deputații europeni au stabilit că "nu a fost prezentată nici o dovedă definitivă care să contrazică oricare din acuzațiile privind funcționarea unui centru secret de detenție pe teritoriul român.

Zborurile CIA

"Cel puțin 1245 zboruri operate de CIA au pătruns în spațiul aerian european în perioada 2001-2005", deși, spun deputații europeni, "nu toate acestea au fost utilizate pentru reținerea" de prizonieri.

TDIP menționează 21 cazuri bine-documentate de rețineri de prizonieri, transferați printr-o țară Europeană sau care erau rezidenți într-un Stat European la momentul

reținerii lor. TDIP califică aceste acte ca "un instrument ilegal utilizat de SUA în lupta împotriva terorismului" și condamnă "acceptarea și ascunderea acestor practici, în câteva ocazii, de către serviciile secrete și autoritățile guvernamentale ale unor state Europene". De aceea TDIP cere Consiliului și Statelor Membre să solicite administrației americane oprirea acestor practici.

Utilizarea torturii

Raportul notează că "în cele mai multe cazuri, reținerea persoanelor a implicat acte de tortură în timpul interogărilor", aşa cum a fost confirmat și de victime sau de avocații lor, în timpul mărturiilor în fața delegației TDIP.

Potrivit mărturiei fostului ambasador britanic în Uzbekistan, Craig Murray, informațiile obținute prin tortură de serviciile secrete ale terțelor țări și furnizate serviciilor britanice de informații au constituit o practică cunoscută și tolerată de guvernul britanic.

Având în vedere dovezile de care dispun, membrii TDIP estimează că "există posibilitatea ca unele țări Europene să fi primit informații obținute prin acte de tortură".

Reticențe în ce privește cooperarea

Deputații europeni au deplâns "lipsa de cooperare a multor State Membre și a Consiliului Uniunii cu Comisia Temporară" și au explicat că "lipsa serioasă de răspunsuri concrete la întrebările victimelor, ale organizațiilor neguvernamentale, ale presei și parlamentarilor europeni n-a făcut decât să confirme validitatea acuzațiilor".

Guvernele naționale criticate în mod special pentru refuzul de a coopera în cadrul investigațiilor Parlamentului au fost cele din Austria, Italia, Polonia, Portugalia și Marea Britanie. Raportul menționează totodată dovezi ale investigațiilor privind reținerea ilegală de prizonieri sau zboruri ale CIA în care au fost implicate Germania, Suedia, Spania, Irlanda, Grecia, Cipru, Danemarca, Turcia, Fosta Republieă Iugoslavă a Macedoniei (FYROM), Bosnia și România.

Unele dintre **criticile la adresa guvernelor Europene**, menționate în raport:

- unele oficialități din cadrul serviciilor militare italiene de securitate (SISMI) au jucat un "rol activ" în răpirea în 2003 a clerului Abu Omar la Milano; Generalul Nicolò Pollari, fost Director al SISMI, "a ascuns adevărul" când a spus "că agenții italieni n-au fost implicați în nici un caz de răpire de către CIA"; guvernul italian se pare însă că a știut destul de bine despre răpirea lui Abu Omar - estimează raportul TDIP;

- guvernul german n-a acceptat oferta americană din 2002 de a-l elibera pe Murat Kurnaz din baza Guantanamo; Kurnaz a fost interogat de două ori de oficialitățile germane la Guantanamo;
- autoritățile germane "au știut de răpirea ilegală a lui Khaled El-Masri" în FYROM;
- guvernul polonez nu a reușit să coopereze cu TDIP, "(...) a primit delegația sa la un nivel neadecvat", iar atitudinea sa față de comisia temporară a Parlamentului a fost, în mare, de "respingere";
- autoritățile FYROM n-au realizat "o investigație completă" în cazul Khaled El-Masri;
- **autoritățile române** s-au arătat oarecum "refractare" în ce privește o investigare completă "a existenței unor centre secrete de detenție pe teritoriul lor";
- comunitatea internațională a închis ochii când deciziile Curții Supreme din Bosnia și Herțegovina - prin care s-a ordonat eliberarea a șase algerieni ținuți în custodie - nu au fost respectate; ca urmare, cei șase au fost transferați la Guantanamo.

Recomandări politice

Raportul încurajează guvernele și/sau parlamentele naționale să lanseze (sau să continue) investigațiile independente. TDIP va instrui, totodată, Comisia pentru Libertăți Civile (LIBE) să urmărească procedurile TDIP, să monitorizeze procesul și, dacă este necesar, să recomande sancțiuni împotriva Statelor Membre care încalcă drepturile fundamentale stabilite la nivel european.

Raportul recomandă statelor Europene să dețină "legi naționale specifice care să monitorizeze activitățile" serviciilor secrete ale țărilor terțe pe teritoriile lor naționale; mai mult, textul sugerează ca licențele pentru zborurile militare și/ polițienești să fie garantate "doar dacă există garanții că drepturile omului vor fi respectate".

Nu în ultimul rând, raportul cere închiderea bazei de la Guantanamo și solicită țărilor Europene să pledeze pentru eliberarea imediată a cetățenilor și a rezidenților lor, deținuți ilegal de autoritățile americane.

Contact :**Miruna MATEI - Redacția română**

Erika NAFTALI - Secretariat

e-mail: Redacția-RO@europarl.europa.eu

BXL: (32-2) 28 32460

STR: (33-3) 881 76725

Maria ANDRES MARINe-mail: libe-press@europarl.europa.eu

BXL: (32-2) 28 44299

STR: (33-3) 881 73603

PORT: (32) 0498.983.590